

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/25/3895

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון – משיכת כספים בסכום צבירה מזערי, בסכום חד-פעמי שלא בדרך של היוון קצבה), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 23 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה–2005, בסעיף 23(א)(1)(ב)(3)(א), במקום "פרישת חובה" יבוא "פרישה".

דברי הסבר

במהלך שנת 2015, במסגרת תיקון 13 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה–2005 (להלן – חוק הפיקוח על קופות גמל) נקבעו תנאים אשר בהתקיימם תותר משיכת כספים בידי עמית מקופת גמל שאינה קרן ותיקה לקצבה, בסכום חד-פעמי שלא בדרך של היוון קצבה ומבלי שהעמית יידרש לתשלום מס בגין המשיכה (להלן – משיכה שלא בדרך של היוון). בין התנאים המצטברים, נקבע התנאי לפיו משיכה שלא בדרך של היוון יכולה להתקיים בהגיע העמית לגיל פרישת חובה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד–2004 (להלן – חוק גיל פרישה).

לפי חוק גיל פרישה, גיל הפרישה, שבהגיעו אליו זכאי אדם לפרוש מעבודתו בשל גילו ולקבל גמלה בשל פרישתו מעבודה כאמור הוא גיל 67 לגבר וגיל 65 לאישה. יוער, כי במסגרת הוראות המעבר עבור העלאת גיל הפרישה לנשים, נקבע מנגנון העלאת גיל הפרישה באופן מדורג, לאורך השנים, מגיל 62 לגיל 65. לפיכך, גיל הפרישה לנשים שונה מגיל הפרישה של גברים, ואולם, בהתייחס לגיל פרישת חובה – אין הבדל – גיל 67 ללא הבחנה בין נשים וגברים.

רובן המוחלט של הנשים פורשות לגמלאות בגיל הפרישה ולא בגיל פרישת חובה. כלומר, טווח הגילאים שבין 62 ל-65 הוא מועד פרישתן ממעגל העבודה.

כוונת המחוקק, כעולה מחוק הפיקוח על קופות גמל, לאפשר לעמיתים שיצאו ממעגל העבודה עם הגיעם לגיל פרישה ומשלא צברו סכומי כסף גבוהים בקופת גמל לקצבה – לאפשר בידם למשוך את סכום הצבירה המזערי בפטור ממס. כוונת המחוקק, במהותה, חשובה וראויה ונועדה למנוע אי צדק במיסוי כספי פנסיה של עמיתים שאין בידם פנסיה או קצבה מינימלית. עסקינן במקרים דוגמת: פורשים שעבדו

בשכר נמוך; פורשים שלא הופקדו עבורם כספי פנסיה עד החלת צו הרחבה [נוסח משולב] לפנסיה חובה 2011, אשר קבע לראשונה את זכאותם של כלל העובדים השכירים במשק לפנסיה שמחייבת את מעסיקהם, שאז כבר היו מבוגרים; עולים חדשים שנקלטו מאוחר במעגל העבודה בישראל. אדם הפורש לגמלאות וברשותו קופת גמל לקצבה עם סכומי צבירה נמוכים, מוצא עצמו מחויב לעשות שימוש בכספים שצבר מאחר ולרוב אלו הם כספי החיסכון עליהם הוא נסמך ומעתה הם משמשים אותו למחייתו לאחר פרישתו ממעגל העבודה.

מצב הדברים בקרב אוכלוסיית הנשים הפורשות לגמלאות הופך משמעותי בשעה שגיל הפרישה, כאמור, נע בין גיל 62 לגיל 65. אותה עת, עם פרישת האישה ממעגל העבודה, ככל ובקופת הגמל לקצבה שברשותה סכום צבירה מזערי, הרי שהיא נדרשת, מכוח המציאות, לעשות שימוש בכספים אלו לשם מחייתה. ואולם, ככל ותמשוך כספים בגיל מוקדם מגיל 67, בהתאם לדין הקיים – היא תידרש לשלם מס בגובה 35%.

לפיכך, נוכח הפער הקיים בין נשים לגברים באשר להגדרת גיל הפרישה, מוצע לקבוע כי משיכת כספים מקופת גמל שאינה קרן ותיקה לקצבה, בסכום חד-פעמי שלא בדרך של היוון קצבה, תתאפשר עם הגיעו של האדם לגיל פרישה, במקום לגיל פרישת חובה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)